

Výroční zpráva 2023

Tosara, z.s. – vzdělávací a volnočasové programy pro děti,
mládež a rodiny ze sociálně znevýhodněného prostředí

O TOSAŘE

Tosara je nevládní nezisková organizace, která od roku 2005 vytváří otevřené prostředí pro rozvoj, vzdělávání a volný čas dětí, mladých lidí a rodin, se zaměřením na děti se speciálními vzdělávacími potřebami, žijící v sociálně nepříznivých podmínkách a Romy. Dlouhodobě působíme ve městě Slaný ve Středočeském kraji, kde provozujeme skupinové a individuální doučování, sociálně pedagogické poradenství pro rodiny, klub pro mládež a zážitkové víkendové volnočasovky. Od druhé poloviny r. 2022 sídlíme rovněž v Praze - Holešovicích, kde provozujeme dětskou inkluzivní skupinu Tosárka, a také individuální doučování, podporu rodičovských kompetencí, volnočasové programy i příměstské tábory. V předchozích letech naše organizace působila s volnočasovými programy také na východním Slovensku a poté asi 10 let v oblasti Ralska v Libereckém kraji, kde jsme již ale aktivity ukončili. Za dobu působení Tosary na území ČR prošly našimi programy stovky dětí, mladých lidí a rodičů, ročně podpoříme na 70 dětí a rodin. Jsme součástí městské Komise pro dostupné bydlení a projektu zaměřeného na včasnou podporu ohrožených dětí Signály ve Slaném, síťování služeb organizovaném MČ Praha 7, na celostátní úrovni jsme členem výkonné rady Platformy pro včasnou péči, která řeší včasný rozvoj dětí ze znevýhodněného prostředí komplexně.

Cílem našich aktivit je:

- rozvoj osobnostních kompetencí u dětí, mládeže a rodin žijících v socio-kulturně znevýhodněném prostředí, se zaměřením na Romy,
- kultivace veřejného prostoru a vzdělávacího systému vedoucí k větší otevřenosti a podpoře individuálních potřeb a možností každého dítěte,
- zvyšování povědomí společnosti o situaci v sociálně znevýhodněném prostředí, propojování aktivit organizace s veřejným prostorem,
- podpora tolerance ve společnosti a rozvoj občanské společnosti.

VIZE Šance pro všechny děti vzdělávat se podle svých potřeb

Věříme, že všechny děti by měly mít šanci žít a vzdělávat se v prostředí, které je otevřené maximálnímu rozvoji dle jejich individuálních možností a potřeb. Měly by mít možnost si především hrát, získávat rozhled a setkávat se s co největším množstvím podnětů.

POSLÁNÍ Pomáháme znevýhodněným dětem získat dovednosti nezbytné pro jejich život

Pomáháme dětem a rodinám, které žijí z etnických, kulturních či jiných příčin v sociálně znevýhodněném prostředí, a mají díky tomu snížené šance na plnohodnotný rozvoj. Poskytujeme jim prostřednictvím vzdělávacích a volnočasových aktivit nástroje k získání dovedností nezbytných pro jejich zapojení do hlavního vzdělávacího proudu i pro jejich budoucí životní dráhy. Současně tak usilujeme o kultivaci veřejného prostoru i vzdělávacího systému.

LIDÉ V TOSAŘE

PRACOVNÍCI PROGRAMŮ

Jana Rejžková – ředitelka, projektová manažerka

Juliana Hámová – PR/fundraising

Lucie Borešová - účetní

Poradenství pro rodiny

Štěpánka Petzová, Petra Káčerková - poradkyně pro rodiny Slaný

Petra Káčerková – včasná péče Slaný

Lucia Paušlyová – dynamická diagnostika

Dětská skupina Tosárka

Markéta Marešová – koordinátorka, pečující osoba

Maria Schormová, Petra Sophová – pečující osoby

Dominika Duchková - pedagožka

Doučování a volnočasové programy

Eva Svobodová – koordinátorka doučování Slaný

Petra Kašparová – koordinátorka doučování Praha

Adéla Toldeová, Jana Beránková, Sabina Turková, Nela Mancini, Anna Adamová – lektoři doučování a volnočasových programů Slaný

Berenika Macanová, Iryna Kurey, Adrian Bohuněk, Johana Gregorová, Žantea Voleská, Agáta

Čiháková - lektoři doučování a volnočasových programů Praha

Klub pro mládež Slaný

Anna Adamová – koordinátorka a lektorka, terénní pracovnice

Martin Fischer, Jana Beránková - lektoři

STRUKTURA SPOLKU

Výbor

Předsedkyně: Jana Rejžková

Místopředseda: Jiří Kunecký

Členka výboru: Zuzana Pokorná

Členové

Lucia Paušlyová, Evgenia Bernstein, Marie Palečková, Mária Jakubovie, Marek Spěšný, Tereza

Schwabová, Lenka Kubelová, Emma Vrbová

ROK 2023 v kostce

Rok 2023 byl pro Tosaru rokem slavení, ale především intenzivní práce. Završili jsme totiž 18. rok činnosti, což jsme v září spolu s vámi ve Slaném oslavili. Zároveň jsme se ale snažili stabilizovat a rozvíjet naše služby v obou místech působnosti, ve Slaném i v Praze. Pražská pobočka oslavila první rok fungování, kdy se podařilo poměrně dobře rozvíjet inkluzivní dětskou skupinu Tosárka, ve které propojujeme děti se znevýhodněním i bez, ale i doučování a další návazné služby pro děti i rodiče. Ve Slaném jsme díky podpoře Evropské unie mohli ke konci roku začít s programem včasné péče, který se zaměřuje na rozvoj rodičovských kompetencí u rodičů s dětmi do tří let a také posílit vzdělávací poradenství pro rodiče o sociální oblast. Rozvoj zaznamenaly i aktivity se staršími dětmi, na 2. stupni ZŠ, se kterými jsme začali pracovat více v terénu i v našem nízkoprahovém klubu. Pokračovaly i tradiční slánské služby doučování a volnočasové aktivity. A máme radost, že jsme díky podpoře několika nadací mohli do všech našich aktivit cíleně zapojovat také děti pocházející z Ukrajiny. V návaznosti na rostoucí služby i celou organizaci jsme se ale také v loňském roce rozhodli se více zaměřit na zefektivnění vnitřních procesů, digitalizaci, fundraising a strategické plánování, k čemuž nám opět pomohla podpora Evropské unie i nadací.

Celoročně jsme působili jako člen i člen výkonné rady Platformy pro včasnou péči, v rámci které jsme se zúčastnili několika regionálních setkání i letní školy zaměřené na téma duševního zdraví, ale podíleli se i na připomínkování či přípravě zákonů pro MPSV a MŠMT. Ve Slaném jsme se v druhé polovině roku zapojili do projektu Signály organizovaného společností SOFA ve spolupráci s městem. Signály jsou zaměřené na včasný záchyt ohrožených dětí, ale především na multioborovou spolupráci v lokalitě. V rámci několika akcí jako byl veletrh slánských služeb nebo kazuistické semináře jsme tak měli možnost lépe navázat spolupráci s dalšími aktéry ve městě a společně řešit podporu ohroženým dětem.

POSKYTOVANÉ SLUŽBY 2023

DĚTSKÁ SKUPINA TOSÁRKA PRAHA

Dětská skupina Tosárka (DS) funguje na inkluzivní bázi, kdy cíleně zapojujeme do kolektivu děti ze znevýhodněného prostředí, které nemohou chodit do běžné mateřské školy, i děti bez znevýhodnění a všechny společně připravujeme na přechod do ZŠ. Program skupinky vychází z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, s využitím prvků vzdělávacích metod Grunnlaget a FIE. Děti u nás získávají znalosti a dovednosti odpovídající předškolnímu věku dítěte (znalost barev, tvarů, čísel, grafomotorické dovednosti, orientace v prostředí apod.), ale i dovednosti sociální a jazykové. Základem je však individuální a respektující přístup ke všem dětem a vytváření bezpečného prostředí, ve kterém se mohou všichni společně rozvíjet.

Skupina byla v provozu každodenně od 8 do 15 hodin, s maximální denní kapacitou 12 dětí. Během roku 2023 bylo do skupiny zapsáno 20 dětí, z toho dvě třetiny ze znevýhodněného prostředí. Kromě dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, romských a sociálně znevýhodněných se také podařilo držet 2-3 místa pro děti z uprchlických rodin z Ukrajiny.

Na aktivity dětské skupiny navazoval v létě také příměstský tábor pro předškolní děti.

Program podpořili: Evropská unie (ESF OPZ+), MPSV, MČ Praha 7, Nadace Konto Bariéry, Nadace VIA, Nadace Vinci, Nadace Naše dítě.

DOUČOVÁNÍ SLANÝ A PRAHA

Doučování usnadňuje dětem od 6 do 15 let obtížné období nástupu a setrvání na základních školách. Pomáháme jim úspěšně projít nejtěžšími prvními ročníky a předcházet potížím, kvůli kterým by mohly vypadnout z hlavního vzdělávacího proudu. Nejde nám jen o to, aby se dětem zlepšily známky, ale hlavně chceme, aby se přestaly školy bát, chodily do školy rády a věděly, že domácí příprava ke škole

patří. Pozitivní vnímání školy se snažíme podpořit i u rodičů, které motivujeme k participaci na školní docházce, ale i na mimoškolních aktivitách dětí. Zároveň podporujeme vzájemnou komunikaci se školou.

Doučování nabízíme ve dvou podobách. Jako skupinový klub (Slaný), který probíhá jednou týdně 2 hodiny odpoledne pod vedením dvou lektorek, a jako individuální intenzivní podporu (Praha, Slaný), poskytovanou často přímo v rodinách, kdy se s každým dítětem schází pravidelně jeden lektor. Všichni lektoři jsou proškolení a metodicky vedeni koordinátorkami doučování.

Součástí služby doučování byla i pravidelná komunikace s učiteli, potažmo školami dětí a také s jejich rodiči. Celkem bylo během loňského roku v programu doučování podpořeno přes 50 dětí ve Slaném a Praze.

Program podpořili: MŠMT, Středočeský kraj, MČ Praha 7, Pomozte dětem.

PRÁCE S MLÁDEŽÍ SLANÝ

Ve Slaném dlouhodobě vnímáme nedostatek služeb pro starší děti a mládež. Proto jsme se rozhodli nabídnout dětem od 11 do 15 let nově terénní podporu, ale i možnost docházet do našeho klubu na nízkoprahové bázi. Cílem služby je dětem nabídnout čas a bezpečné místo pro trávení volného času, zajímavé aktivity, setkání s inspirativními lidmi, povídání a sdílení, ale i podporu ve vzdělávání. Děti měly možnost se v rámci služby věnovat i vlastním cílům, byly vedeny k sestavení osobního plánu, který pak mohly postupně naplňovat. Podporu využilo během roku 10 dětí starších 11 let.

Program podpořili: Pomozte dětem, Evropská unie (ESF OPZ+) v rámci projektu Podpora integrace romské menšiny v oblasti vzdělávání ve Slaném a v Praze, město Slaný.

VOLNOČASOVÉ AKTIVITY SLANÝ A PRAHA

Během roku jsme pořádali celodenní víkendové programy a příměstské tábory. Cílem všech programů bylo zpřístupnit dětem školního věku volnočasové aktivity, které pro ně běžně nejsou dostupné, podpořit je v aktivním, nerizikovém a smysluplném trávení svého volného času a rozvíjet u nich osobnostní kompetence. Volnočasové programy byly úzce propojené se službou doučování, vedli je stejní pracovníci a lektoři, což napomohlo stmelení dětí a lektorů a podpořilo možnost nahlížet i saturovat potřeby dětí komplexně. Volnočasových aktivit se celkem v obou městech zúčastnilo kolem čtyřicítka dětí.

Program podpořili: Nadace ČEPS, Pomozte dětem, UNICEF/CPIC Kladno, MAS Přemyslovci – Malý přemyslovský měšec.

PORADENSTVÍ PRO RODINY A SPOLUPRÁCE S RODIČI SLANÝ A PRAHA

Jako samozřejmou součást práce s dětmi vnímáme i podporu a motivaci jejich rodičů a rozvoj rodičovských kompetencí. V loňském roce jsme naše vzdělávací poradenství rozšířili také o základní sociální podporu; pedagogickou podporu pro děti naší DS Tosárka a rodičům dětí mladších tří let jsme začali nabízet službu včasné péče, tak aby byla naše podpora rodinám co nejkomplexnější. S rodiči pracujeme formou individuálního plánování, do kterého se ve vhodných případech snažíme zapojit i školy, popřípadě další instituce. V rámci této spolupráce usilujeme o pravidelné třístranné schůzky klient-instituce-Tosara. Témata, kterých se v poradenství nejčastěji dotýkáme, jsou následující.

Vzdělávací a sociální poradenství Slaný:

- doporučení, jak s dětmi pracovat doma (případně doučování s poradcem v domácnosti),
- poskytnutí podpory s objednááním a porozuměním výsledků z vyšetření v pedagogicko-psychologických poradnách,
- podpora adaptace a docházky dětí na ZŠ,
- doporučení dalších specialistů, např. logoped, a další,
- základní sociální poradenství – odstraňování bariér pravidelné docházky dětí do školy
- podpora předškolních dětí - konzultace možností předškolního vzdělávání dětí, podpora při přihlášení dětí do mateřské školy, případně do školy základní a pomoc rodičům s jejím výběrem, podpora při absolvování povinného předškolního ročníku,

- případové a rodinné konference.

Včasná péče Slaný:

- terénní podpora adekvátního rozvoje malých dětí, nácvik hry a komunikace mezi dítětem a rodičem, nácvik sociálních dovedností, propojení s pediatrem.

Včasná péče Praha

- Montessori dílničky pro děti od 2 do 4 let pod vedením naší skvělé lektorky a dobrovolnice Gábiny Bílkové, podpora adekvátního rozvoje malých dětí, nácvik hry a komunikace mezi dítětem a rodičem.

Pedagogická podpora dětí a rodičů DS Tosárka:

- nácvik rozvojových a komunikačních aktivit s rodiči, které mohou s dětmi aplikovat v domácím prostředí, vypůjčení rozvojových hraček a pomůcek domů, zpětná vazba rodičům, diagnostika předškolních dětí a sledování pokroků apod.

Pravidelná podpora byla v roce 2023 poskytnuta 13 rodinám.

Program podpořili: Evropská unie (ESF OPZ+), Pomozte dětem, Středočeský kraj.

DYNAMICKÁ DIAGNOSTIKA SLANÝ A PRAHA

V posledních letech se věnujeme také diagnostice dětí metodami dynamické diagnostiky, které považujeme za vhodné právě pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí. Tyto metody totiž nesledují pouze aktuální výkon dítěte, ale změny v čase a jeho rozvojový potenciál. Mají tak možnost zachytit situaci dítěte komplexně a předcházet diagnóze lehké mentální retardace, se kterou se naši klienti často na základě běžných vyšetření setkávají. Naše diagnostička pracuje především s metodami LPAD a ACFS. Výstupy z diagnostiky využíváme jak přímo v našich službách, tak je poskytujeme rodičům či školám. Zároveň se snažíme spolupracovat s poradenskými pracovišti a výstupy z dynamické diagnostiky nabídnout jako možný doplněk jejich poznatků, opět s cílem komplexní zprávy o dítěti. V roce 2023 jsme takto ve spolupráci s kladenskou poradnu STEP spolupracovali na diagnostice 2 dětí, další diagnostiky proběhly bez spolupráce.

Program podpořili: Evropská unie (ESF OPZ+), Pomozte dětem.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem institucím, organizacím, nadacím, individuálním i firemním dárcům, kteří nás v roce 2023 podpořili: Evropská unie (ESF OPZ+), MPSV, MŠMT, MHMP, Středočeský kraj, Město Slaný, MČ Praha 7, Active Citizens Fund, Nadace OSF, Nadace Naše dítě, NROS - Pomozte dětem, Nadace ČEPS, UNICEF/CPIC Kladno, Nadace Via, Konto bariéry, Nadace Naše dítě, Nadace umění pro zdraví, ČCE Vinohrady – Nedělní škola; LMC s.r.o, a mnoho dalších.

PROJEKT

Podpora integrace romské menšiny v oblasti vzdělávání ve Slaném a v Praze, registrační číslo CZ.03.02.03/00/22_044/0002197, priorita OPZ+: 2 sociální začleňování.

Je spolufinancován Evropskou unií.

Hlavním cílem projektu je podpořit vzdělávacích dárců a romských dětí žijících v sociálně znevýhodněném prostředí ve Slaném a v Praze 7.

PROJEKT

Profesionalizace organizace Tosara, registrační číslo CZ.03.02.03/00/22_042/0001477, priorita OPZ+: 2. Sociální začleňování

Je spolufinancován Evropskou unií.

Hlavním cílem projektu je vytvořit rámcový strategický plán a strategie pro veřejnost i dovnitř organizace, komunikaci a udržitelnou organizaci mající vliv na podporu Romů.

Spolufinancováno Evropskou unií

Více projektů, více možností. Podporujeme Vás. www.mmaprojektu.cz

Spolufinancováno Evropskou unií

Více projektů, více možností. Podporujeme Vás. www.mmaprojektu.cz

PUBLICITA

Rozhovor pro Platformu pro včasnou péči: <https://vcasnapece.cz/2023/06/12/je-nutne-znat-prostredi-ve-kterem-znevychodnene-deti-ziji/>

Článek k 18 letům fungování Tosary v časopisu Romano vodi: <https://romea.cz/cz/domaci/organizace-tosara-pracuje-s-detmi-uz-18-let-nove-funguje-i-detska-skupina-tosarka>

KONTAKT

Tosara, z.s.

IČO: 27019403

Ruská 711/82, 10100, Praha 10

Pobočka Slaný – Wilsonova 573, Slaný

Pobočka Praha – Bubenská 35, Praha 7

Tel: 777653433

Email: info@tosara.cz

Web: www.tosara.cz

<https://www.facebook.com/organizacetosara>

https://www.instagram.com/organizace_tosara

FOTOGRAFIE

Dětská skupina Tosárka Praha

Skupinové doučování Slaný

Klub pro mládež Slaný

Příměstský tábor a volnočasové aktivity Praha

Volnočasové aktivity Slaný

Poradenství pro rodiny Slaný

Individuální doučování Slaný

Oslava 18. narozenin

Setkání Platformy pro včasnou péči v Obrnicích

Mezioborové setkání projektu Signály Slaný

